

Potepuške zgodbe z gora in iz sveta

Svojevrsen življenjepis Svet je lep – Potepuške zgodbe z gorā in iz sveta, ki je izšel pri **Planinski založbi**, je optimističen mozaik polnokrvnih gornjskih in popotniških prigod ter premislekov avtorja Andreja Stritarja.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – »Svet je lep!« brezkompromisno zagovarja Andrej Stritar, ki se mu, kot pravi, z leti zdi vedno bolj neumno, kako nas z vseh strani strašijo z raznovrstnimi problemi, zaradi katerih naj bi bili ves čas zaskrbljeni in prestrašeni. Neustavljivi raziskovalec (nekoristnega) sveta in priznani pisec planinskih vodnikov, sicer pa mednarodno uveljavljen strokovnjak za jedrsko varnost bralce razveseljuje s svojo deseto knjigo.

Neustavljiva radovednost, sla po odkrivanju in predanost goram so žlahtno zaznamovale življenjsko pot Andreja Stritarja, ki pravi, da mu je nekdo že v zibelko položil nemir, ki ga vse življenje preganja iz kraja v kraj – on pa se z veseljem potepa po svetu. »Privlačijo me novosti, rad odkrivam nove kraje, spoznavam nove ljudi in skušam razumeti, kaj in zakaj se dogaja okoli nas. Preprosto povedano: sem radoveden! Kot študent sem postal **alpinist**, kar je usodno vplivalo na moje življenje.«

Tudi poklicna pot mu je pomagala pri potešitvi potepuške strasti, saj je kot mednarodno uveljavljen strokovnjak za jedrsko varnost veliko sveta videl tudi zaradi svoje strokovne dejavnosti. Tako so ga po nenavadnih naključjih med drugim poslali v Avstralijo, Vietnam, Pakistan in celo v Burkino Faso. Sicer pa je vsako prosto uro posvetil odkrivanju skrivnosti gorskega sveta – sprva v domovini, pozneje pa tudi po vsem svetu, saj so oba z ženo Urško zasvojila daljša potovanja v najbolj oddaljene predele planeta, kjer

sta se najraje lotevala gornjskih izzivov.

»Prekletstvo ali blagoslov gornjstva in radovednega duha je dejstvo, da izzivov nikoli ne zmanjka! Ko enkrat zlezeš na nek nov vrh, se ti z njega vedno odpre pogled nekam naprej, na območja, ki jih še ne poznaš. Tako sva z vrhov Zahodnih Julijcev zrla naprej proti zahodu, kjer so se dvigali novi in novi vrhovi. Nujno sva jih morala raziskati. Postala sva kar obsedena s Karnijo in se jo lotila sistematično obiskovati. Včasih sva imela tako malo predhodnih informacij, da se nama je zdelo, da sva prvopristopnika,« je zapisal Stritar, ki je do zdaj obiskal 91 držav.

Stritarjeva deseta knjiga je mozaik polnokrvnih gornjskih in popotniških zgodb, njegov potepuški življenjepis, poln svojevrstnih doživetij in tehtnih premislekov z vseh koncev zemeljske oble. »V spominu so nama kot najbolj zanimive ostale dežele, ki so čim bolj drugačne od našega sveta. Tiste, kjer ljudje živijo drugače in kjer ni enakih Sparov ali Lidllov kot pri nas. Taki so bili Nepal, Indija, Iran, Gadafijska Libija, Uganda, Sibirija, Peru, Bolivija, celo Južna Koreja. Od vsega po teh državah so bili najzanimivejši stiki z ljudmi, ki živijo popolnoma drugače kot pri nas. Pisal sem že o ruski ženici, ki ni vedela, da poleg rubljev obstaja tudi tuj denar, pa o iranskih taksistih, ki so hoteli vrniti denar, o pakistanskih otrocih, prepuščenih samim sebi ob deročih rekah, ali o filozofiranju o smislu vojne na obzidju v Kurdistanu. To so utrinki, ki se te dotaknejo in jih ne

pozabiš,« preudarja Stritar in pojasni, da je ideja o knjigi zorela počasi, kot je desetletja nabiral tudi gradivo zanj, v zrelih letih pa je vendarle obrodila sočen sad.

Planinska javnost Stritarja, tudi člana **Planinskega društva** Janez Trdina Mengeš, sicer pozna kot pisca odličnih in zanesljivih gornjskih vodnikov. Že pred več kot tridesetimi leti je svoje vzpone prvič približal širši javnosti z večkrat ponatisnjeno uspešnico 111 izletov po slovenskih gorah. Sledilo je še več vodnikov, med njimi Z otroki v gore, ki ga je skupaj z Urško ustvaril kot obvezno čtivo mladih staršev, ter Karnijska potepanja, ki je Slovencem približal čudovite gore v sosednji Italiji.

Tudi poklicna pot mu je pomagala pri potešitvi potepuške strasti, saj je kot mednarodno uveljavljen strokovnjak za jedrsko varnost veliko sveta videl tudi zaradi svoje strokovne dejavnosti. Tako so ga po nenavadnih naključjih med drugim poslali v Avstralijo, Vietnam, Pakistan in celo v Burkino Faso. Sicer pa je vsako prosto uro posvetil odkrivanju skrivnosti gorskega sveta.

Andrej in Urška Stritar sta v mladosti kot **alpinista** odkrivala klasične smeri slovenskih sten, pozneje pa zagnano raziskovala vrhove in pozabljene prehode doma in v tujini ter potovala v najbolj odmaknjene predele planeta, kjer sta se najraje lotevala gorniških izzivov.

/ Foto: arhiv Andreja Stritarja